

**AKADEMIA
SZTABU GENERALNEGO**
IM. GENERAŁA BRONI
KAROLA ŚWIERCZEWSKIEGO

~~Do użytku wewnętrznego~~

Egz.nr 21

płk dr Paweł SZUSZCZYŃSKI

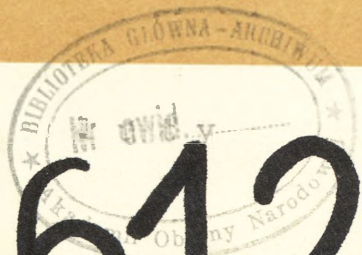
KIERUNKI DOSKONALENIA PRACY SZEFOSTWA WOJSK INŻYNIERYJNYCH ARMII
W ŚWIELE POTRZEB PRZYSZŁEGO POLA WALKI

/wykład habilitacyjny/

Biblioteka Główna
Akademii Obrony Narodowej
541125
001442-001

WARSZAWA

1990 r.

61245

**AKADEMIA
SZTABU GENERALNEGO**
IM. GENERAŁA BRONI
KAROLA ŚWIERCZEWSKIEGO

~~Do użytku własnego~~

Egz. nr 21

płk dr Paweł SZUSZCZYŃSKI

KIERUNKI DOSKONALENIA PRACY SZEFOSTWA WOJSK INŻYNIERYJNYCH ARMII
W ŚWIELE POTRZEB PRZYSZŁEGO POLA WALKI

/wykład habilitacyjny/

Biblioteka Główna
Akademii Obrony Narodowej

0-001442-001

WARSZAWA

61245

1990 r.

płk dr Paweł SZUSZCZYŃSKI

„Kierunki doskonalenia pracy szefostwa wojsk inżynier-
yjnych armii w świetle potrzeb przyszłego pola walki.”

/ wykład habilitacyjny /

~~5/1129~~

WYKŁAD HABILITACYJNY

płk dr Pawła SZUSZCZYŃSKIEGO wygłoszony w dniu 23.02.1990 r.
przed Radą Naukową Akademii Sztabu Generalnego WP.

Temat: Kierunki doskonalenia pracy szefostwa wojsk inżynieryjnych, armii, w świetle potrzeb przyszłego pola walki.

Cel: Zapoznać członków Rady Naukowej ASG WP z głównymi kierunkami doskonalenia pracy szefostwa wojsk inżynieryjnych w zakresie jego działania na przyszłym polu walki.

Zagadnienia:

1. Wstęp
2. Podstawowe uwarunkowania determinujące pracę szefostwa wojsk inżynieryjnych armii.
3. Charakterystyka głównych kierunków doskonalenia pracy szefostwa
 - a/ doskonalenie struktury organizacyjnej SWInż - armii;
 - b/ doskonalenie działania SWInż w punkcie dowodzenia wojskami inżynieryjnymi armii /PDWInż/;
 - c/ doskonalenie wyposażenia PDWInż armii;
 - d/ doskonalenie wykorzystania techniki komputerowej przez oficerów SWInż armii;
 - e/ doskonalenie formy i ilości dokumentów bojowych zabezpieczenia inżynieryjnego.
4. Zakończenie

Literatura

- gen. J. ŁUŻYCKI - Wykład inauguracyjny na rozpoczęcie roku akademickiego 1988/89 w ASG WP.
- gen. W. MRÓZ - "Główne kierunki doskonalenia procesów oraz systemów dowodzenia i pracy sztabowej stosowanych dotychczas w warunkach garnizonowych i polowych". ZN ASG WP nr 1/48/87.
- płk S.PIOTROWSKI - "Kierunki i sposoby, doskonalenia metody podejmowania decyzji przez dowódcę ze szczególnym uwzględnieniem możliwości skrócenia czasu trwania procesu decyzyjnego na kolejnych

- szczeblach dowodzenia" ZN ASG WP nr 4/40/84.
- płk P.SZUSZCZYŃSKI - "Referat wprowadzający do dyskusji na sympo-
zjum naukowym KTWinż" ZN ASG WP nr 3/54/88
- płk S.WŁUDYKA - "Podsumowanie sympozjum naukowego" ZN ASG WP
nr 3/54/88.
- płk P.SZUSZCZYŃSKI - Kierowanie zabezpieczeniem inżynieryjnym
w operacjach. Rozprawa habilitacyjna.

TREŚĆ WYKŁADU

1. WSTĘP

Obywatelu Generale. Szanowna Rado

Przyszła wojna - której prowadzenia mimo rozwoju procesów rozbrojeniowych, wykluczyć nie można, stawia nowe - zwiększone wymagania przed dowodzeniem i pracą sztabową. Gwałtowne zmiany sytuacji taktyczno-operacyjnej, duże ruchliwość i manewrowość wojsk maksymalne ~~wymagania~~ ^{techniczne} armii, ciągłe skracanie czasu planowania i organizowania działań oraz reagowania organów dowodzenia nie zaistniałe sytuacje, to tylko niektóre czynniki przyszłej wojny mające wpływ na dowodzenie.

Jakościowo nowe warunki prowadzenia przyszłej wojny wymagają ciągłego doskonalenia sposobów przygotowania i prowadzenia operacji. Powodują one potrzebę dostosowania do tych warunków systemu dowodzenia wojskami w tym kierowania zabezpieczeniem inżynieryjnym.

Sprzyjającym momentem do doskonalenia kierowania zabezpieczeniem inżynieryjnym jest aktualna sytuacja międzynarodowa, związana z odprężeniem i pomyślnym dla światowego pokoju, rozwijaniem kontaktów rozbrojeniowych między Stanami Zjednoczonymi i Związkiem Radzieckim, oraz twórcze rozwijanie doktryny obronnej Rzeczypospolitej Polski.

Kierowanie zabezpieczeniem inżynieryjnym, które obejmuje działanie szefa wojsk inżynieryjnych oraz oficerów szefostwa zmierzające do spowodowania działania podległych dowódców, szefów saperów i wojsk, zgodnie z decyzją dowódcy armii, jego wytycznymi oraz celem zabezpieczenia inżynieryjnego operacji - spełnia ważną rolę w przygotowaniu i prowadzeniu działań bojowych. Od skuteczności działania szefostwa wojsk inżynieryjnych zależy realizacja ważnych zadań zabezpieczenia inżynieryjnego mogących mieć wpływ na osiągnięcie powodzenia w operacji.

Mając powyższe na uwadze świadomie sformułowałem jeden z tematów wykładu habilitacyjnego w brzmieniu "Kierunki doskonalenia pracy szefostwa wojsk inżynieryjnych armii w świetle potrzeb przyszłego pola walki". Sądzę, że od jakości pracy szefostwa zależy skuteczność jego działania a także w dużym stopniu skuteczności zabezpieczenia inżynieryjnego operacji. W swoim wykładzie pragnę przedstawić następujące zagadnienia:

- 3
1. Podstawowe uwarunkowanie determinujące pracę szefostwa wojsk inżynieryjnych armii.
 2. Charakterystyka głównych kierunków doskonalenia pracy szefostwa:
 - a/ doskonalenie struktury organizacyjnej SWInż armii;
 - b/ doskonalenie działania SWInż w punkcie dowodzenia wojskami inżynieryjnymi /PDWInż/ armii;
 - c/ doskonalenie wyposażenia PDWInż. armii;
 - d/ doskonalenie wykorzystania przez oficerów szefostwa techniki komputerowej;
 - e/ doskonalenie formy i treści dokumentów bojowych zabezpieczenia inżynieryjnego.

→ **Tragicznie** nadmienić, że prezentowane przeze mnie kierunki doskonalenia pracy szefostwa wojsk inżynieryjnych armii nieoficjalnie zostały zaakceptowane przez Kierownictwo Szefostwa Wojsk Inżynieryjnych MON.

Zag. 1. Podstawowe uwarunkowania determinujące pracę szefostwa wojsk inżynieryjnych armii

Obywatelu Generale, Szanowna Rado

Każde racjonalne działanie uzależnione jest od zjawisk będących przyczyną lub warunkiem tego działania. Używając języka mniej naukowego można powiedzieć, że każde działanie uzależnione jest od szeregu czynników. Temu prawu podlega także praca szefostwa wojsk inżynieryjnych. Jest ona uzależniona od wielu czynników, które ją kształtują, ograniczają, mobilizuje lub podporządkowuje komuś albo czemuś. Do zasadniczych czynników determinujących pracę szefostwa wojsk inżynieryjnych armii zaliczyć należy:

- warunki prowadzenia przyszłych operacji - wspomniane na początku wykładu;
- rodzaj przygotowanej lub prowadzonej operacji;
- sytuację taktyczno-operacyjną i inżynieryjną;
- zakres zadań zabezpieczenia inżynieryjnego;
- metodę przygotowania operacji;
- czas jakim szefostwo dysponuje na wypracowanie decyzji i przekazanie zadań wojskom;
- zdolności organizatorskie szefa wojsk inżynieryjnych, jego zastępcy oraz szefów wydziałów;
- ukompletowanie, fachowe przygotowanie i doświadczenie oficerów szefostwa;
- stan fizyczny i psychiczny oficerów szefostwa;

- wyposażenie PDWiInż w środki techniczne;
- zdolności organizatorskie i charakter dowódców oddziałów wojsk inżynieryjnych armii i szefów saperów dywizji.

Wszystkie z wymienionych powyżej czynników mogą bezpośrednio lub pośrednio, bardziej lub mniej wpływać na pracę oficerów szefostwa wojsk inżynieryjnych.

Sądzę, że w gronie wybitnych fachowców sztuki operacyjnej i taktyki jakim jest Szanowna Rada byłoby nietaktem z mojej strony, abym przekonywał członków Rady o wpływie poszczególnych czynników na pracę oficerów szefostwa. Pozostaną więc tylko na ich wymienieniu. Pragnę jednak podkreślić, że wśród tych 11 czynników jest jeden, którego można nazwać decydującym czy też głównym. Mam na myśli metodę przygotowania operacji przyjętą przez dowódcę i sztab armii. Cała praca szefostwa wojsk inżynieryjnych armii w czasie i przestrzeni uzależniona będzie od pracy dowódcy i sztabu odzwierciedlonej w dokumencie zwanym "Homonogramem przygotowania operacji". Zawarte w tym homonogramie przedsięwzięcia i terminy muszą być ściśle przestrzegane realizowane przez szefa wojsk inżynieryjnych. Od ich realizacji, zależy między innymi sprawność podjęcia decyzji przez dowódcę oraz przekazania zadań wojskom armii.

Obywatela Generale Szanowna Rado

Przechodzę do zasadniczego problemu mojego wykładu mianowicie do przedstawienia zasadniczych kierunków doskonalenia pracy szefostwa wojsk inżynieryjnych armii w świetle potrzeb przyszłego pola walki.

Zag.2. Kierunki doskonalenia pracy szefostwa wojsk inżynieryjnych w świetle potrzeb przyszłego pola walki

Doskonalenie struktury organizacyjnej SWInż armii zarówno proces badawczy, jak i codzienne życie wykazały, że obecnie struktura organizacyjna SWInż okresu wojennego /"W"/ nie odpowiada potrzebom przyszłego pola walki^{x/}. Do takiego stwierdzenia upoważnia mnie brak w obecnej strukturze podziału funkcjonalnego pozwalającego sprawnie działać - dziś podczas ćwiczeń i jutro w czasie ewentualnego konfliktu, a także przeciążenie obowiązkami wydziału zapór i torowania. W przyszłej wojnie, w której zgodnie

x/ załącznik nr 1

5 z nową doktryną wojenną główny wysiłek działań położony będzie na działania obronne szczególne znaczenie będzie miała realizacja takich zadań jak fortyfikacyjna rozbudowa terenu, i rozbudowa systemu zapór inżynieryjnych. Pozostawienie w dalszym ciągu dwuosobowego zespołu wydziału zapór i forsowania dla rozwiązywania wymienionych zadań byłoby nieporozumieniem.

Zachodzi zatem potrzeba dokonania restrukturyzacji szefostwa wojsk inżynieryjnych armii. Dostrukturyzacja szefostwa nie powinna iść w kierunku zmian ilościowych stanu osobowego czyli redukcji lech w kierunku zmian organizacyjnych.

Celem byłoby aby zorganizować szefostwo wojsk inżynieryjnych armii /korpusu/ w następującym składzie^{x/}

- szef wojsk inżynieryjnych;
- z-ca szefa wojsk inżynieryjnych;
- wydział planowania /1+4/, którego zasadniczym zadaniem będzie przygotowanie szefowi wojsk danych niezbędnych do podjęcia decyzji oraz zaplanowanie wg wytycznych szefa zabezpieczenia inżynieryjnego operacji;
- wydział dowodzenia /1+3/, którego zadaniem, oprócz przygotowania szefowi danych do decyzji, będzie zorganizowanie zabezpieczenia inżynieryjnego operacji;
- wydział zaopatrzenia, eksploatacji i remontów /1+3/ realizujący przedsięwzięcia związane z planowaniem i organizowaniem zabezpieczenia wojsk armii w sprzęt i środki inżynieryjne, eksploatacje i remontem maszyn, oraz kierowanie tymi przedsięwzięciami w toku operacji.

Wielce inaczej niż dotychczas należy spojrzeć na zakres obowiązków poszczególnych oficerów szefostwa a szczególnie na tzw. specjalizację. Nie należy jak sądzę przypisywać poszczególnym oficerom rozwiązywania określonych zadań lub wykonywania konkretnych dokumentów. W nowej strukturze każdy oficer powinien umieć rozwiązywać zadania mieszczące się w kompetencji wydziału a nawet szefostwie. Tym sposobem uniknie się sytuacji, w których np. specjalista z planowania przepraw nie będzie w stanie na odpowiednim poziomie zaplanować rozbudowę systemu zapór lub nie każdy oficer szefostwa potrafi komunikatywnie i krótko opracować zarządzenie bojowe.

x/ załącznik nr 2

Wiele kontrowersji wśród teoretyków i praktyków wojskowych budzi "plotka" o wyłączeniu ze składu szefostwa wydziału zaopatrzenia eksploatacji i remontu, i włączenie go do służb tyłowych. Ponieważ nikt dotychczas w tej sprawie nie zajął oficjalnego stanowiska pozwolę sobie wyrazić osobisty pogląd. Otóż sądzę, że powyższe propozycje powinna być rozpatrzona tylko w aspekcie potrzeb pokojowego szkolenia i pokojowej działalności wojsk. Włączenie omawianego wydziału w skład służb tyłowych może przyczynić do lepszej organizacji zabezpieczenia techniczno-inżynierskiego. Jest jednak mało realne aby taki system mógł zdać egzamin w działaniach bojowych. W warunkach wojny, dodatkowe ognisko podsystemu kierowania zabezpieczeniem inżynierskim jaki byłby funkcjonujący w ramach TSD wydział zaopatrzenia, eksploatacji i remontów szefostwa wojsk inżynierskich, obniżałoby sprawność działania szefostwa i skuteczność zaopatrywania wojsk armii w sprzęt i materiały inżynierskie.

Kolejnym doskonaleniem struktury szefostwa może być sformalizowanie struktury funkcjonalnej. Model takiej struktury, nie był znany teoretycznie, ale często samoistnie rodził się w toku ćwiczeń taktycznych. Struktura funkcjonalna szefostwa wojsk inżynierskich ^{/x/} wynika z potrzeb praktycznego działania szefostwa w czasie wojny i spełnia decydującą rolę w zakresie jego sprawności. Zaprezentowaną na schemacie struktura funkcjonalna wynika z systemu dowodzenia armią, związanego z nim systemem punktów dowodzenia wojskami inżynierskimi oraz przedsięwzięcia planistyczno-organizacyjnych szefostwa.

Ze stanu osobowego szefostwa wydzieliła się dwie dwuosobowe grupy /stałą i doraźną/, których zadaniem jest działanie w ramach ZSD. Z pozostałych oficerów szefostwa organizuje się dwa sześciuosobowe zespoły pracy, w których składzie znajdują się przedstawiciele poszczególnych wydziałów. Pracę tych zespołów można rozpatrywać w dwóch wariantach. Pierwszy to jednoczesna praca obu zespołów - może ona mieć miejsce przede wszystkim w okresie przygotowania operacji, gdzie występuje wyjątkowo duża ilość przedsięwzięć i czynności do zrealizowania. Drugi wariant to zmianowa praca poszczególnych zespołów na zasadzie dyżurów bojowych. Wariant ten powinien mieć zastosowanie przede wszystkim

w toku prowadzenia działań bojowych.

Omawiane warianty pracy szefostwa wojsk inżynieryjnych mają bezpośredni związek z wymienionym uprzednio ~~drugim~~ kierunkiem doskonalenia pracy a mianowicie doskonaleniem działania SWInż. w punkcie dowodzenia wojskami inżynieryjnymi armii. Istotą doskonalenia tego kierunku jest osiągnięcie takiego stopnia doskonalenia kierowania zabezpieczeniem inżynieryjnym, aby zapewnić realizację zaplanowanych zadań i przyczynić się do odniesienia powodzenia armii w operacji.

Powyższy cel można osiągnąć wprowadzając właściwą organizację pracy polegającą na racjonalnym podziale obowiązków oficerów zespołu pracy pełniącego dyżur na ~~bieżące~~ kierowanie zabezpieczeniem inżynieryjnym i ~~planowanie~~ oraz ~~organizowanie~~ zabezpieczenia inżynieryjnego na kolejny dzień operacji. /x/

Niezmiernie ważnym w działalności szefostwa wojsk inżynieryjnych jest doskonalenie wyposażenia PDWInż. Pominę w swym wykładzie ocenę jakości i ilości wyposażenia obecnie funkcjonujących PDWInż armii. Podkreślić jednak pragnę, że wszystkie sprzęt, urządzenia i materiały zapewniające sprawność i mobilność PDWInż mają wpływ na działanie całego podsystemu kierowania zabezpieczeniem inżynieryjnym. Stąd też dążyć należy do opracowania etatowego zestawu wyposażenia PDWInż w skład którego powinien wchodzić: sprzęt samochodowy, łączności, oświetleniowy, kwaterunkowy, komputerowy, tzw. małej mechanizacji oraz tabele, instrukcje, dokumenty w postaci sformalizowanych druków. Propozycje takiego zestawu wyposażenia PDWInż przedstawia powyższa tabela.

x/ załącznik nr 4

POTRZEBY PUNKTÓW DOWODZENIA WOJSKAMI INŻYNIERYJNYMI
W ZAKRESIE WYPOSAŻENIA ICH W SPRZĘT I URZĄDZENIA

rodzaj	Wyszczególnienie	Ilość w punkcie dowodzenia wojskami inżynieryjnymi		
		SD armii		ZSD armii
		Wariant wyposażenia w namioty	Wariant wyposażenia w samochód sztabowy	
rodzaj sprzęt samochod.	1. Samochód osobowo-terenowy 2. Samochód ciężarowo-terenowy 3. Samochód-autobus sztabowy AS-2 4. Samochód sztabowy rozkładany AS-250	1 1 1 -	1 - 1 1	- - 1 -
rodzaj sprzęt łączności	1. Telefon TI 2. Telefon dalekosiężny 3. Telefon bezpośredni z centrum dowodzenia 4. Telefon automatyczny /CT/ 5. Urządzenie konferencyjne	1 1 1 2 1	1 1 1 2 -	1 1 1 2 -
rodzaj sprzęt elektr.	1. Punkty świetlne	10	10	3
rodzaj sprzęt kwaterunk	1. Stół podświetlany 2. Stół rozkładany 3. Taboret rozkładany 4. Urządzenie ogrzewcze 5. Skrzynie stalowe na akta	1 8 13 2 3	1 7 13 1 3	- - 2 - 1
rodzaj org-tech. i mechaniz	1. Mikrokomputer 2. Drukarka 3. Plotter 4. Monitor ekranowy 5. Stacja dysków 40 MB 6. Dyskiety 360 KB 7. Maszyny do liczenia /kalkulatory/ 8. Maszyna do pisania 9. Urządzenie powielające 10. Magnetofon kasotowy /przenośny/	1 1 1 1 1 ok. 40 2 1 1 1	1 1 1 1 1 ok. 40 2 1 1 1	1 1 1 1 1 ok. 10 1 1 4 -

Wyposażenie PDWinż. na SD i 2SD w zakresie niektórych grup sprzętu powinno być identyczne, jest to warunek niezbędny do zachowania ciągłości kierowania zabezpieczeniem inżynieryjnym.

Sprzęt, urządzenie i materiały stanowią materialną podstawę PDWinż, może ona ulegać zmianie w miarę rozwoju techniki.

Jedną z grup sprzętu wchodzącego w skład wyposażenia PDWinż jest sprzęt komputerowy. Wiąże się z nim kolejny kierunek doskonalenia pracy szefostwa wojsk inżynieryjnych - mianowicie doskonalenie wykorzystania przez oficerów szefostwa techniki komputerowej. Dotychczasowe doświadczenia szefostwa wojsk inżynieryjnych OW w wykorzystaniu komputerów w pełni uzasadniły ich przydatność w planowaniu i organizowaniu zabezpieczenia inżynieryjnego oraz pozwoliły określić przedsięwzięcia, których wykonanie może wspierać technika komputerowa. Najważniejsze z nich przedstawia załącznik^{x/}. Realizacja zaprezentowanych w załączniku przedsięwzięć zależy od wyposażenia PDWinż w sprzęt komputerowy. Bazując na doświadczeniach Wojskowego Instytutu Informatyki, SWInż MON oraz ASG WP celowym jest aby SWInż armii było wyposażone w minimum dwa mikrokomputery wysokiej klasy wraz z drukarkami. Ta ilość komputerów zapewniłaby potrzeby szefostwa dziś i na najbliższą przyszłość. Podkreślić należy, że zakres wykorzystania techniki komputerowej w pracy SWInż armii zależy całkowicie od oprogramowania, "komputer da tylko tyle ile się do niego włoży". Opracowanie programów - zadań do rozwiązania przez komputer jest rzeczą trudną, czasochłonną i kosztowną, wymagającą dużego wysiłku intelektualnego programisty oraz ścisłej współpracy programisty z oficerami pionu operacyjnego, którzy z opracowanych programów będą korzystał.

Mając powyższe na uwadze i wychodząc naprzecia potrzebom SWInż, na podstawie badań sprecyzowałem listę zadań, które mogą być rozwiązywane przy pomocy techniki komputerowej.^{x/} Na liście tej znajdują się zbiory zadań obejmujące między innymi: zbieranie, przechowywanie i opracowywanie informacji o terenie i nieprzyjacielu, możliwości realizacji zadań zabezpieczenia

x/ załącznik nr 5

xx/załącznik nr 6

inżynieryjnego przez wojska własne, planowanie i organizowanie zabezpieczenia inżynieryjnego operacji oraz zbieranie i opracowywanie dokumentów ewidencyjno-sprawozdawczych.

Obywatelu Generale. Szanowna Rado

Doskonalenie wykorzystania techniki komputerowej w pracy szefostwa wojsk inżynieryjnych polegać powinno na jej przekształcaniu od realizacji czynności prostych do pełnej automatyzacji kierowania zabezpieczeniem inżynieryjnym. Dążeniem docelowym powinno być dysponowanie przez SWInż armii podsystemem dowodzenia opartym na sprawnej, mobilnej i odpornej na zakłócenia sieci mikrokomputerowej, zespolonej z innymi systemami informacyjnymi sztabu armii.^{x/}

Sieć mikrokomputerowa podsystemu dowodzenia wojskami inżynieryjnymi obejmowałaby punkty dowodzenia wojskami inżynieryjnymi frontu i armii, stanowiska dowodzenia dywizji oraz ZT i oddziałów wojsk inżynieryjnych.

Proponowany podsystem dowodzenia wojskami inżynieryjnymi mógłby być tworzony w dwóch etapach. Etap I obejmowałby wyposażenie poszczególnych punktów i stanowisk dowodzenia w sprzęt mikrokomputerowy i opracowanie odpowiednich programów /zadań/. W II etapie funkcjonujące na SD i PD mikrokomputery zostały by włączone w sieć.

Ostatnim kierunkiem doskonalenia pracy szefostwa wojsk inżynieryjnych w świetle potrzeb przyszłego pola walki jest doskonalenie formy i treści dokumentów bojowych zabezpieczenia inżynieryjnego. Mam tutaj na myśli dokumenty graficzne i pisemne opracowywane tradycyjnym - ręcznym sposobem przez oficerów szefostwa wojsk inżynieryjnych. Potrzeba doskonalenia formy i treści tych dokumentów wynika z faktu, że oczekując na systemowe rozwiązanie w zakresie komputeryzacji i automatyzacji dowodzenia długo jeszcze będziemy pracowali metodami tradycyjnymi. Bowiem nawet po wprowadzeniu pełnej komputeryzacji będziemy musieli w dalszym ciągu posiadać umiejętność ręcznego opracowywania dokumentów, gdyż komputer ze względu na uzależnienie od źródeł prądu i małą odporność na zakłócenie nie gwarantuje niezawodności.

Doskonalenie formy i treści dokumentów bojowych powinno iść

x/ załącznik nr 7

w kierunku ograniczenia ich ilości oraz pełnej formalizacji. Obydwa kierunki są trudne w realizacji i wymagają wytrwałości i konsekwencji w działaniu. Analizując dokumentację prowadzonych współcześnie ćwiczeń nie trudno zauważyć nadmiar opracowanych dokumentów oraz wątpliwą ich przydatność. Liczące kilkaset stron dokumentacje ćwiczeń dowódczo-sztabowych szefostwa wojsk inżynierskich POW przerażają swą objętością i uzmysławiają wysiłek oficerów szefostwa włożony w ich wykonanie. Ograniczenie ilości dokumentów można osiągnąć poprzez konsekwentne przestrzeganie zasady aby dokumenty bojowe opracowywać tylko w tym wypadku gdy są one rzeczywiście niezbędne.

Dużym ułatwieniem w opracowywaniu dokumentów bojowych może być ich formalizacja. Polega ona na odpowiednim przygotowaniu druku danego dokumentu i wypełnianiu w czasie ćwiczeń tylko treści zmiennych. Przeprowadzone badania wykazały, że w wojskach podejmuje się różnorodne próby formalizacji niektórych dokumentów zabezpieczenia inżynierskiego. Nie wszystkie są udane. Dążyć należy do tego aby u podstawy formalizacji dokumentów na pierwszym miejscu stawiano ich prostotę ich wykonania, komunikatywność, jednoznaczność i uniwersalność wykorzystania.

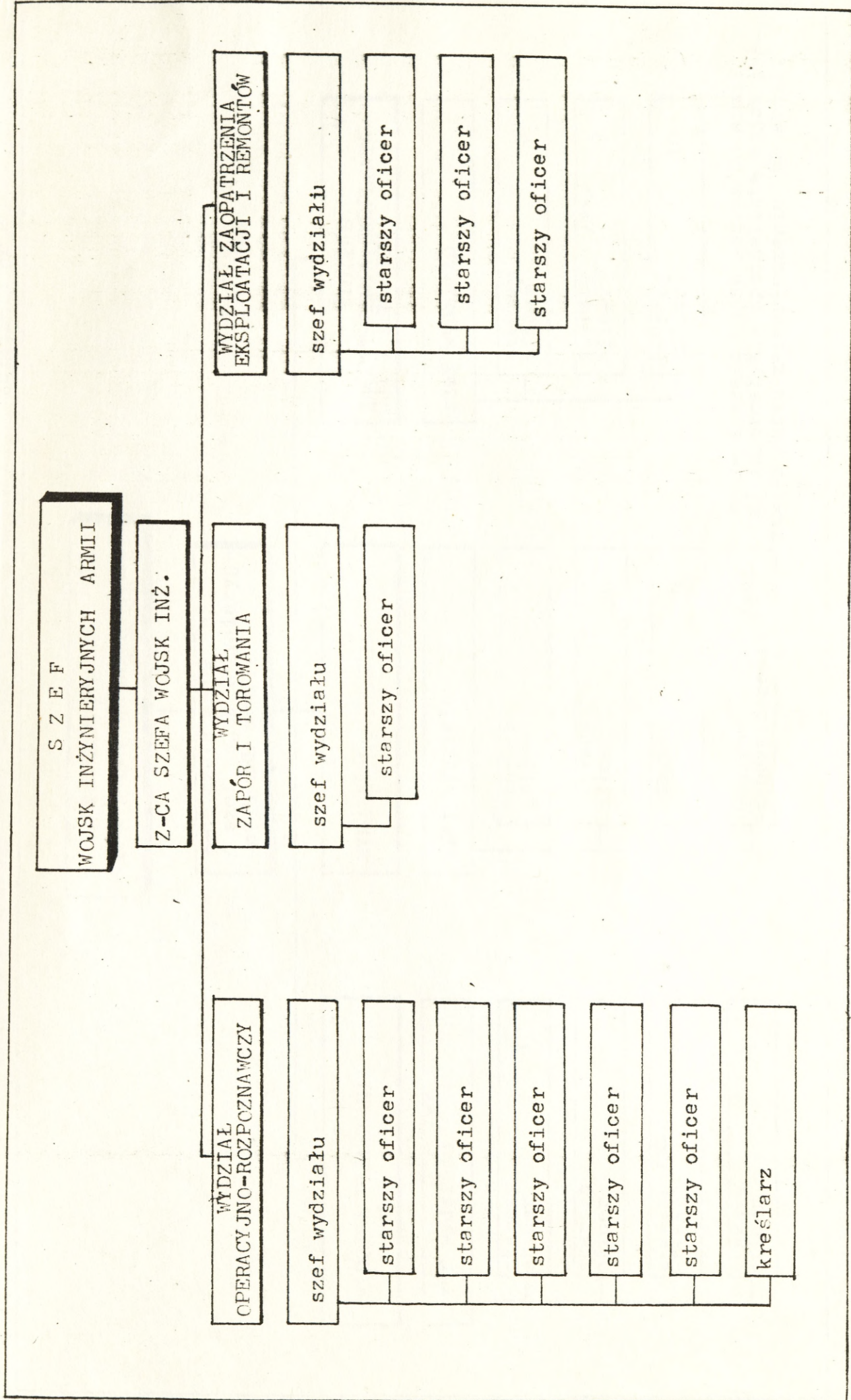
Próbę zestawu dokumentów sformalizowanych opracowywanych przez szefostwo wojsk inżynierskich armii zaprezentowano na zorganizowanej wystawie.

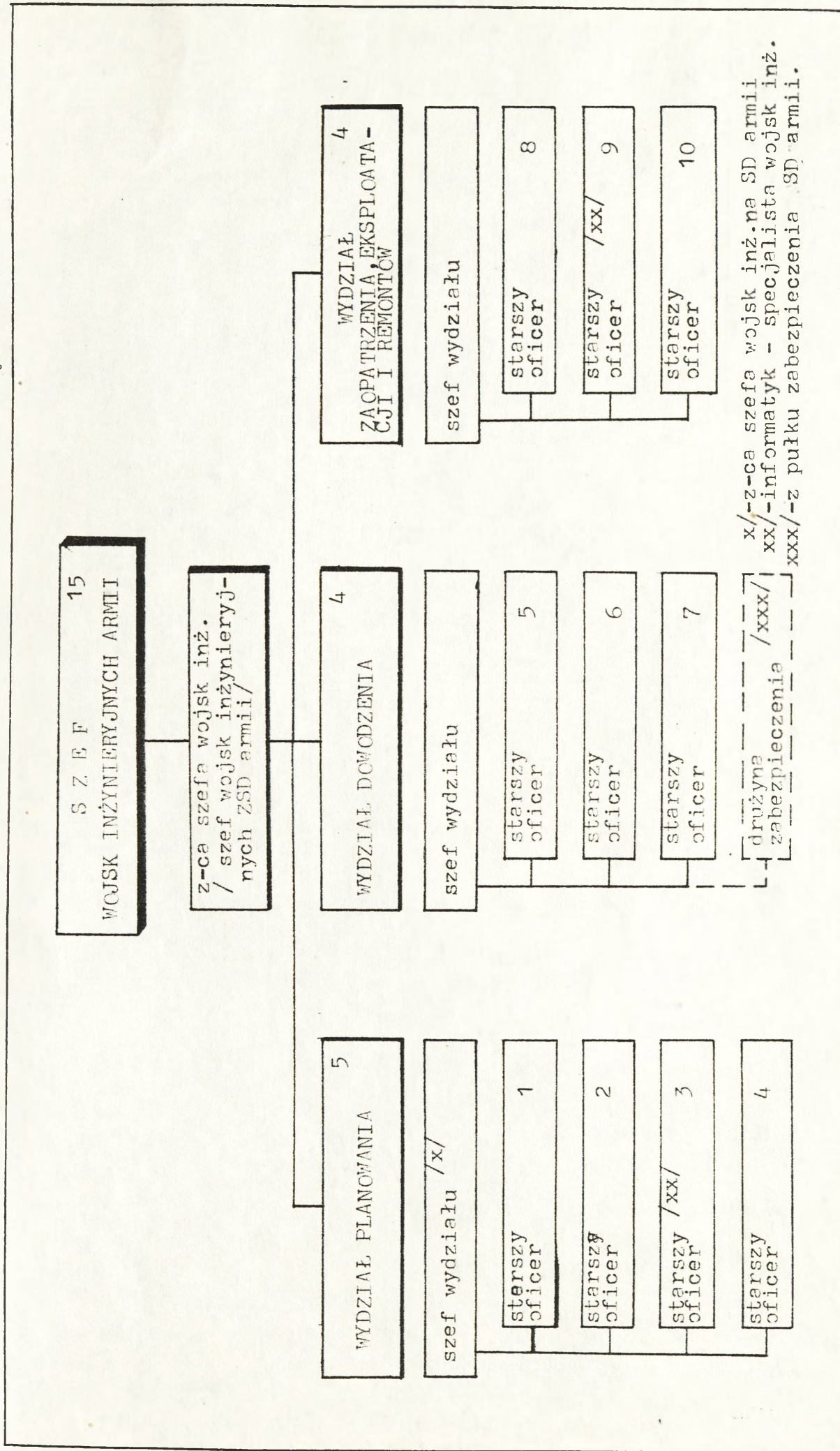
Obywatelu Generale Szanowna Rado

W swoim wykładzie przedstawiłem zasadnicze kierunki doskonalenia pracy szefostwa wojsk inżynierskich armii w świetle potrzeb przyszłego pola walki. Ograniczony czas wykładu pozwolił mi poruszyć w sposób ogólny jedynie problemy najważniejsze. Przedstawione przeze mnie ^{daleko} zawierają uwarunkowania wynikające z wymogów przyszłego pola walki i czynników jakie dziś mogą wpływać na kierowanie zabezpieczeniem inżynierskim.

Kontynuując w przyszłości badania w tym zakresie należy systematycznie śledzić rozwój wspomnianych wymogów i czynników gdyż mogą one się zmieniać wraz z rozwojem wielu dziedzin życia. Tym zmianom, podporządkowywać należy wszelką działalność szefostwa wojsk inżynierskich. Systematyczne doskonalenie kierowanie zabezpieczeniem inżynierskim jest obowiązkiem teoretyków i praktyków wojskowych, od współpracy których w dużej mierze zależą kierunki i tempo tego doskonalenia. Decydującym

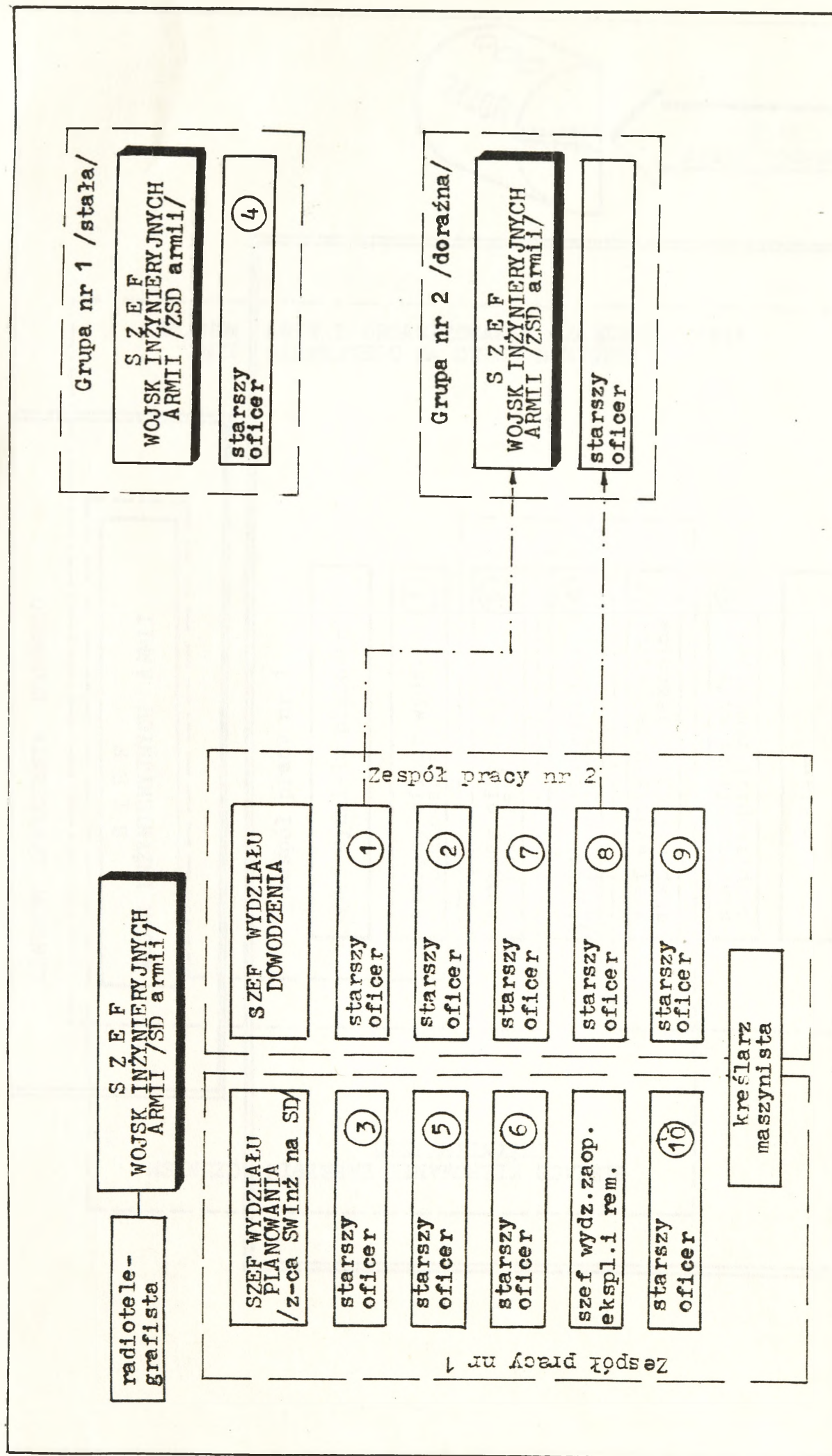
o kierunkach doskonalenia będą jednak możliwości ekonomiczne wojska i państwa. Każda zmiana struktur czy zastosowanie nowoczesnego sprzętu technicznego jest niezmiernie kosztowne, stąd mając na uwadze wszystkie przedstawione w wykładzie kierunki doskonalenia pracy szefostwa wojsk inżynieryjnych zacząć należy od tych, które są możliwe do realizacji w obecnej sytuacji gospodarczej.

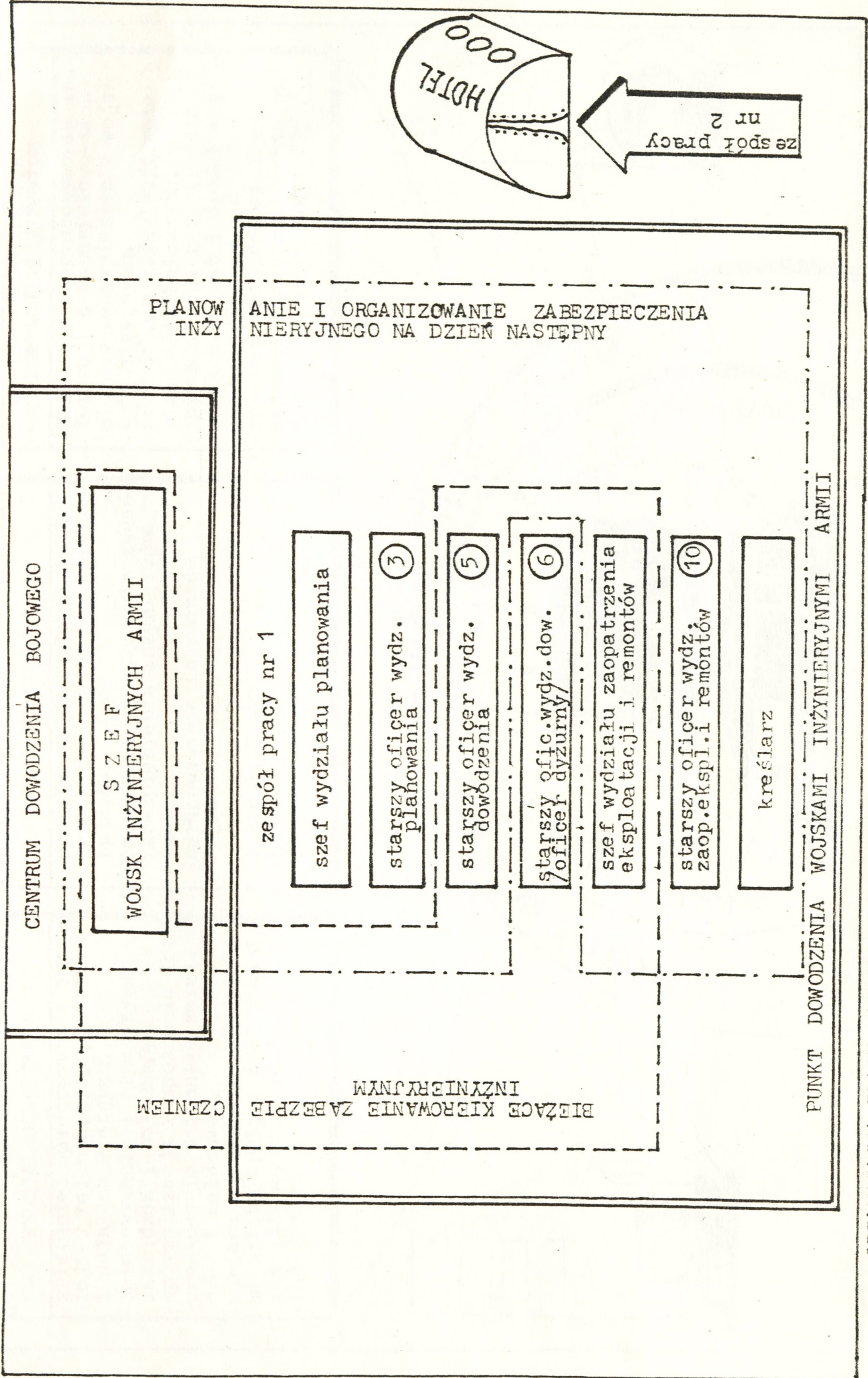

x/-z-ca szefa wojsk inż. na SD armii
 xx/-informatyk - specjalista wojsk inż.
 xxx/-z pułku zabezpieczenia SD armii.

STRUKTURA ORGANIZACYJNA SZEFOSTWA WOJSK INŻYNIERSKICH ARMII.

STRUKTURA FUNKCJONALNA SZEFSIWA WOJSK INŻYNIERYJNYCH ARMII /wariant/

ORGANIZACJA PRACY OFICERÓW SZEFOSTWA PODCZAS PROWADZENIA OPERACJI / wariant /.

WYDZIAŁ DOWODZENIA

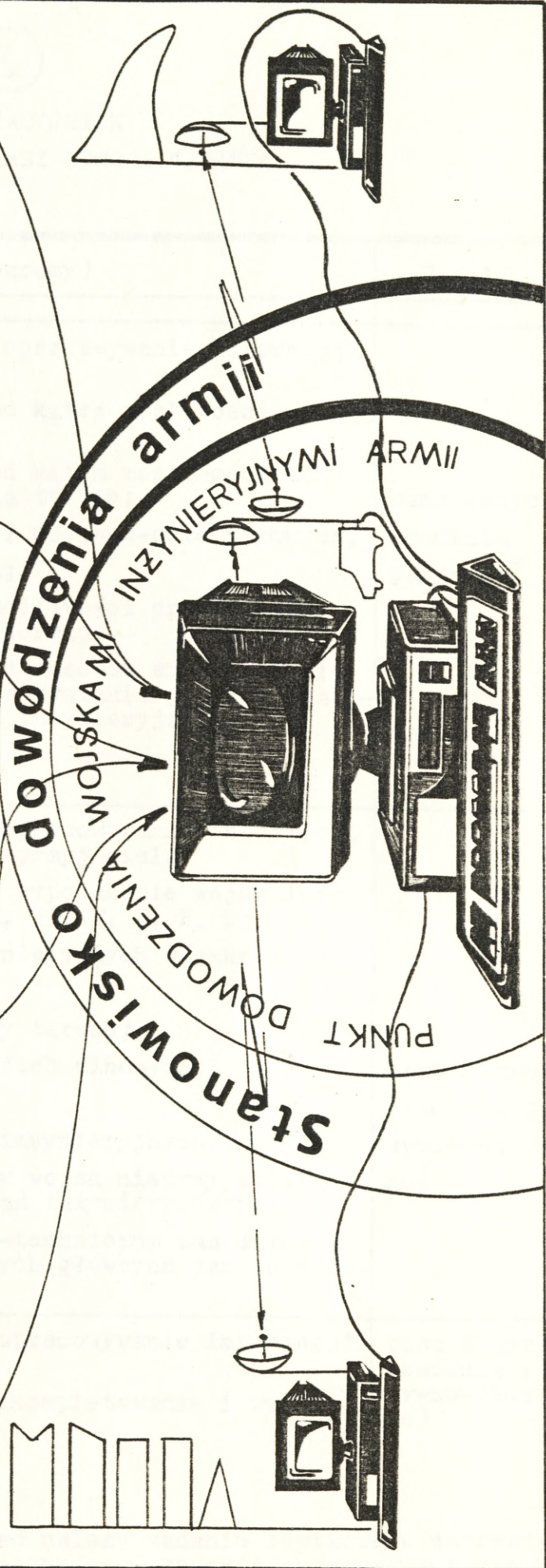
- zbieranie i opracowywanie informacji o terenie, nieprzyjacieli i wojskach własnych,
- opracowywanie i przekazywanie zarządzeń i meldunków,
- optymalizacja rozpoznania inż.
- prowadzenie dziennika zarządzeń i meldunków,
- wymiana informacji z oddziałami sztabu armii i szefostwami rodzajów wojsk i służb,
- inne.

WYDZIAŁ PLANOWANIA

- prowadzenie kalkulacji taktyczno - operacyjnych i inżynierskich,
- optymalizacja wykonania zadań zabezpieczenia inżynierskiego operacji,
- opracowywanie dokumentów bojowych,
- prowadzenie kontroli wojsk inżynierskich,
- inne.

WYDZIAŁ ZAOPATRZENIA EKSPLOATACJI I REMONTÓW

- zbieranie i opracowywanie informacji o materiałowo-technicznym zabezpieczeniu wojsk inżynierskich,
- prowadzenie kalkulacji materiałowo technicznych,
- optymalizacja zaopatrzenia wojsk w sprzęt i środki inż.
- prowadzenie remontu,
- opracowywanie dokumentów bojowych /zapotrzebowania, rozdzielniki, zestawienia itp./
- inne.

①

LISTA ZADAŃ OPERACYJNYCH
MOGĄCYCH BYĆ ROZWIĄZYWANE PRZY POMOCY TECHNIKI
KOMPUTEROWEJ

Lp.	Wyszczególnienie zadań (programy)	Uwagi
1	2	3
1.	Zbieranie, przechowywanie i opracowywanie informacji o terenie: - ocena przeszkód wodnych pod kątem możliwości urządzenia przepraw; - ocena przeszkód wodnych pod kątem możliwości ich wykorzystania do zatopienia terenu; - charakterystyka aglomeracji miejsko-przemysłowych; - ocena przejezdności terenu; - ocena gruntów w zakresie możliwości prowadzenia fortyfikacyjnej rozbudowy terenu; - charakterystyka miejscowych zasobów środków materiałowych możliwych do wykorzystania podczas realizacji zadań zabezpieczenia inżynierskiego; - inne.	baza danych (zadania pasywne)*
2.	Zbieranie, przechowywanie i opracowywanie informacji o wojskach inżynierskich nieprzyjaciela: a) struktura organizacyjna i wyposażenie wojsk inżynierskich armii RFN, USA, WB, F, B, H, D; b) możliwości w/w wojsk inżynierskich w zakresie: - budowy zapór minowych; - fortyfikacyjnej rozbudowy terenu; - torowania przejść w zaporach minowych; - urządzenie przepraw; - realizacji innych zadań inżynierskich; c) możliwości innych rodzajów wojsk nieprzyjaciela w zakresie realizacji zadań inżynierskich; d) charakterystyka taktyczno-techniczna zasadniczego sprzętu wojsk inżynierskich głównych państw NATO.	baza danych (zadania pasywno-aktywne)
3.	Zbieranie, przechowywanie i opracowywanie informacji o wojskach własnych: a) struktura organizacyjna, ukończenie i wyposa-	baza danych (zadania pasywno-aktywne)

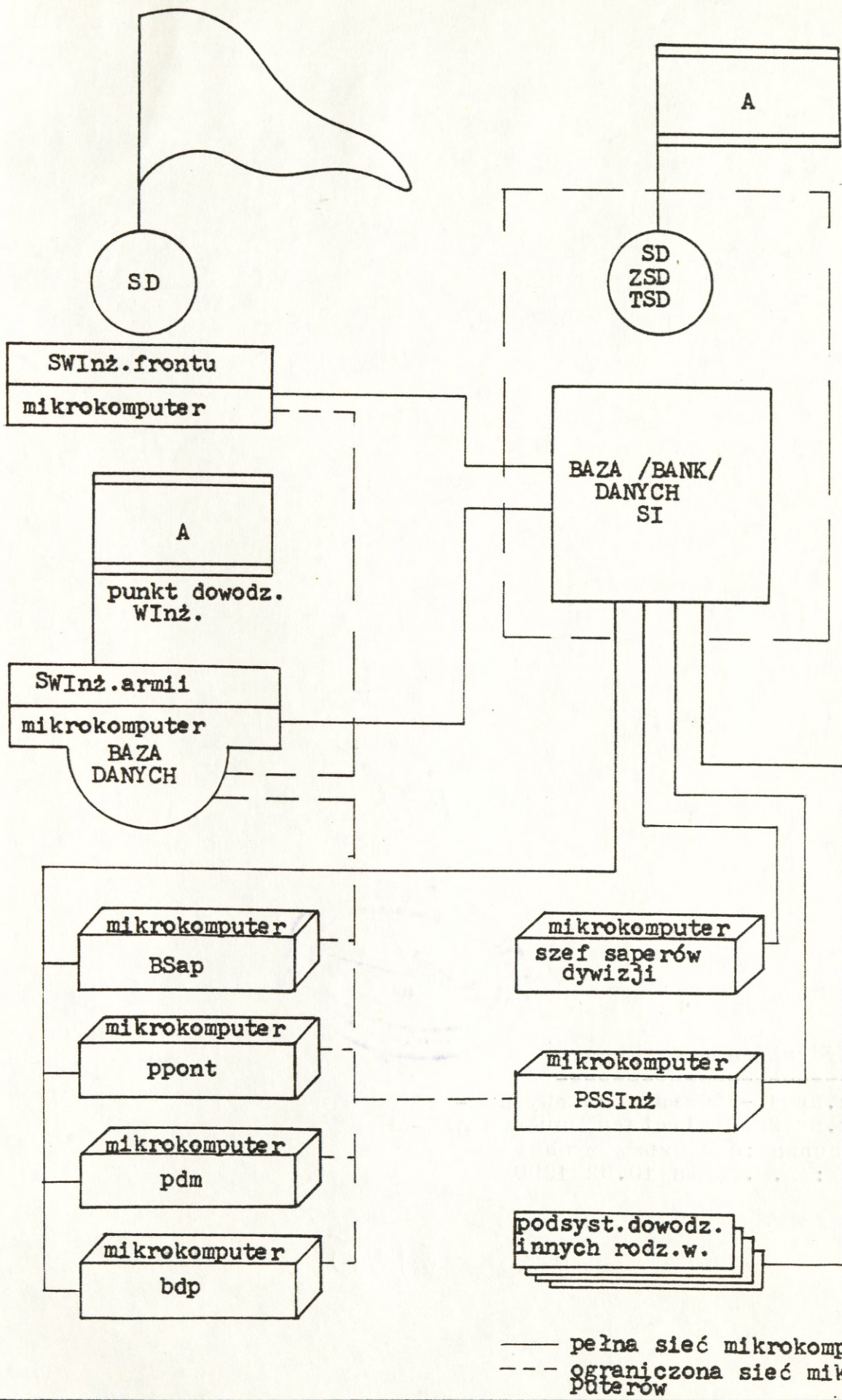
*/Przez "zadania pasywne" rozumieć należy zadania użytkowe w zakresie ewidencji i sprawozdawczości, natomiast "zadania aktywne" dotyczą zadań planistyczno-decyzyjnych. Patrz SIENKIEWICZ P., Rola informatyki w procesach decyzyjnych, ZN ASG WP, nr 4)40)84.

2

1	2	3
	<p>zenie własnych wojsk inżynieryjnych;</p> <p>b) wyposażenie i stan ukończenia w sprzęt inżynieryjny innych rodzajów wojsk, wojsk specjalnych i służb;</p> <p>c) charakterystyka taktyczno-techniczna sprzętu inżynieryjnego będącego na wyposażeniu WP.</p>	<p>baza danych</p>
4.	<p>Możliwości realizacji zadań zabezpieczenia inżynieryjnego przez:</p> <p>a) ogólnowojskowe oddziały i ZT w zakresie:</p> <ul style="list-style-type: none">- prowadzenia rozpoznania inżynieryjnego;- budowy systemu zapór inżynieryjnych;- fortyfikacyjnej rozbudowy terenu;- torowania przejść w zaporach inżynieryjnych;- przygotowania i utrzymania dróg;- urządzania i utrzymania przepraw;- wydobywania i oczyszczania wody; <p>b) oddziały i ZT rodzajów wojsk w zakresie:</p> <ul style="list-style-type: none">- budowy systemu zapór inżynieryjnych;- fortyfikacyjnej rozbudowy terenu;- torowania przejść w zaporach inżynieryjnych;- urządzania i utrzymania przepraw;- wydobywania i oczyszczania wody; <p>c) wojska inżynieryjne frontu armii, ZT i oddziałów w zakresie swoich specjalności.</p>	<p>baza danych (z uwzględnieniem procentu ukończenia wojsk) (zadania pasywno-aktywne)</p>
5.	<p>Planowanie zabezpieczenia inżynieryjnego operacji armijnych oraz użycia wojsk inżynieryjnych w zakresie:</p> <ul style="list-style-type: none">- fortyfikacyjnej rozbudowy terenu;- budowy systemu zapór inżynieryjnych;- forsowania i przepraw przez przeszkody wodne;- przygotowania i utrzymania systemu dróg;- wydobywania i oczyszczania wody;- zaopatrywania w sprzęt inżynieryjny oraz inżynieryjne środki materiałowe.	<p>(zadania aktywne)^z</p>

3

1	2	3
6.	<p>Organizowanie zabezpieczenia inżynieryjnego operacji armijnych:</p> <p>a) opracowywanie i przekazywanie wojskom armii:</p> <ul style="list-style-type: none">- zarządzeń wstępnych;- wstępnych zarządzeń bojowych;- zarządzeń bojowych;- zarządzeń zabezpieczenia inżynieryjnego;- innych dokumentów bojowych; <p>b) przyjmowanie i opracowywanie meldunków od podwładnych.</p>	<p>wydruki-bazy danych (zadania pasywno-aktywne)</p>
7.	<p>Zbieranie i opracowywanie dokumentów ewidencyjno-sprawozdawczych w zakresie:</p> <ul style="list-style-type: none">- opracowywania meldunków do szefostwa wojsk inżynieryjnych frontu;- prowadzenia różnorodnych zestawień ilościowych, zapotrzebowań, rozdzielników, itp.;- prowadzenia sprawozdawczości zapór minowych.	
8.	Inne	

SIEĆ MIKROKOMPUTERÓW PODSYSTEMU DOWODZENIA WOJSKAMI
INŻYNIERYJNYMI ARMII./wariant perspektywiczny/

14/2

Wydrukowano w 2 egz

Egz.nr 1 -Oddział Naukowy ASG-WP
Egz.nr 2 -Biblioteka Naukowa ASG-WP
Opracował:plk Szuszczyński
Druk: E.B. dnia 10.02 1990

